

SÅ FÖDDES JÖNKÖPING UNIVERSITY

En cyklande landshövding med ett brinnande engagemang. Ett landsting och 13 kommuner som vågade. Och ett regionalt näringsliv som aldrig tvekade att ställa upp. När stiftelsen Högskolan i Jönköping bildades 1994 skrev vi svensk utbildningshistoria. Fyra profiler från våra fackhögskolor ger sin personliga version.

TEXT: AMELIE BERGMAN | FOTO: PATRIK SVEDBERG OCH ARKIVBILDER, JÖNKÖPING UNIVERSITY

Foto: Lars Gustafsson, stadsbyggnadskontoret, Jönköpings kommun

Bild över Kyrkogatan bort mot Klostersgatan; Platsen där bron mot Campus Arena ligger sedan 2013.

Flygbild över campusområdet, 1997.

Jönköping International Business School (JIBS)

Leif Melin

Professor Emeritus, tillträdde som en av Internationella Handelshögskolans första professorer 1994.

”1988 initierade dåvarande landshövding Gösta Gunnarsson en utredning om Jönköpingsregionens framtida utveckling. När rapporten presenterades 1990 var huvudförslaget att investera i en internationellt inriktad handelshög-

skola. För detta ändamål bildades en stiftelse där flera framstående företrädare från näringslivet ingick. Stiftelsens projektledare Charlie Karlsson föreslog ett fokus på entreprenörskap och småföretagande för den nya handelshögskolan. Parallellt beslutade regeringen att möjliggöra större självständighet gentemot staten för ett fåtal högskolor. Högskolan ansökte om att handelshögskolan, tillsammans med de statliga lärar- och ingenjörutbildningarna, skulle bli en av dessa och Högskolan i Jönköping valdes ut tillsammans med Chalmers. Stiftelsehögskolan bildades 1994 med Internationella Handelshögskolan, Ingenjörshögskolan och Högskolan för lärarutbildning och kommunikation samt Högskoleservice som separata aktiebolag. Claes Wahlbin blev högskolans första rektor och lokalerna på campus stod klara 1997. I avtalet med staten bestämdes att JIBS under en femtonårsperiod skulle få ett tillskott på drygt två miljoner per år till forskning och forskarutbildning, medan de övriga fackhögskolorna i detta läge inte utlovades medel för forskning och forskarutbildning.

De första fem åren växte JIBS verksamhet kraftigt. Vi gick från 30 till 120 anställda, från 1 till 14 fulltidsprofessorer och 40 nya doktorander, och från ett par kandidatprogram till fyra masterprogram. Vi kunde ha växt ihjäl oss, men det blev tvärtom – och det fanns flera framgångsfaktorer. Det faktum att vi startade från noll och själva kunde styra vår vision och jobba gränsöverskridande var avgörande. Inom ramen för vårt fokus på entreprenörskap och små och medelstora företag identifierade vi familjeägda företag som en vit fläck inom forskningen och området är fortfarande en av våra spjutspetsar. Vi lyckades få stora bidrag från Wallenbergstiftelserna och Hamrinstitfelsen för våra satsningar inom entreprenörskap och familjeföretagande. Vi byggde organisationen för att undvika byråkrati och satsade mycket pengar på heltidsdoktorander. Tillsammans kunde vi snabbt skapa en rik, internationellt ledande forskningsmiljö. Sedan gjordes det många smarta rekryteringar av kompetenser som hade varit med och byggt nytt på andra ställen och kunde dela med sig av sina erfarenheter – och sin entreprenörsanda!”

Dåvarande vd Kerstin Keen utanför Högskolan för lärarutbildning och kommunikation i lokalerna på Gjuterigatan, cirka 1997.

Dåvarande vd Roy Holmberg vid invigningen av Ingeniorshögskolans nya lokaler på campus, 1998.

Högskolan för lärande och kommunikation

Foto: Maria Jacobsson

Stefan Engberg
Utbildningschef 2010–2018.
Började som universitetsadjunkt i svenskämnets didaktik 1993. Gick sin egen lärarutbildning vid dåvarande lärarutbildningen i Jönköping på 1970-talet.

”Lärarutbildningen har en lång tradition i Jönköping och har funnits i staden sedan 1947. Längre bedrev lärarhögskolan sin verksamhet i lokaler på Gjuterigatan uppe vid Västra torget, med tiden tillkom även en informatörsutbildning. Lärarhögskolan blev en del av stiftelsehögskolan läsåret 1993/1994. Då var namnet Högskolan för lärarutbildning och kommunikation, något som sedan ändrades till ”lärande och kommunikation”. Verksamheten flyttades ner till campus 2000 då de nya lokalerna stod klara.

Fram till 2000-talet hade forskning ingen särskilt framträdande roll vid Högskolan för lärande och kommunikation. Sedan dess har vi etablerat flera ledande forskningsmiljöer, bland annat CHILD i samarbete med Hälsohögskolan. I dag har vi en komplett utbildningsmiljö med fristående kurser, fyra program och två masterprogram – alla med mycket gott renommé och högt söktryck. Universitets- och högskolerådets granskning av Sveriges lärarutbildningar har gett oss omdömet hög kvalitet i samtliga våra utbildningar vilket gör oss till en av endast fyra lärarutbildningar i hela landet som har fått det omdömet om samtliga våra utbildningar.

Det är viktigt att belysa att det fanns högre utbildningstradition i Jönköping även före 1994, men att stiftelsehögskolan kom att bli viktig för HLKs utveckling mot en komplett humanistisk-samhällsvetenskaplig miljö som vi nu bygger vidare på.”

Det är viktigt att belysa att det fanns högre utbildningstradition i Jönköping även före 1994, men att stiftelsehögskolan kom att bli viktig för HLKs utveckling mot en komplett humanistisk-samhällsvetenskaplig miljö som vi nu bygger vidare på.”

Tekniska Högskolan

Jörgen Birgersson
Tidigare vd. Tillträdde vid den då statliga högskolan som lärare i byggnadsteknik 1992.

”De första yrkestekniska utbildningarna startade i Jönköping 1977 inom ramarna för den statliga högskolan. Successivt utvecklades ett fåtal högskoleutbildningar, bland annat data- och elektroingenjör i samarbete med

Linköping. När stiftelsehögskolan bildades 1994 ombildades teknikinstitutionen i Jönköping till aktiebolag och fick namnet Ingenjörshögskolan, med Roy Holmberg som första vd. Verksamheten bedrevs i anslutning till Erik Dahlbergsgymnasiet men flyttade in i egna lokaler på campus 1998. 2007 bytte vi namn till Tekniska Högskolan.

Utvecklingen av Tekniska Högskolan var en hjärtefråga för både privata och offentliga aktörer. Tre landshövdingar har varit drivande i projektet och ställt upp i alla väder. Gösta Gunnarsson var en av dem. Trots ett fulltecknat program hände det att han tog cykeln ner till oss när han behövdes med kort varsel. En liten, snabbriktig organisation med korta beslutsvägar möjliggjorde en explosionsartad utveckling. Bara en sådan sak som att personalen fick möjligheten att själva rekrytera sin allra första vd säger en del om hur ovanlig situationen var. Regionen och företagen gick samman i en satsning som var unik i Sverige och under 2000-talets första decennier investerades cirka 20 miljoner årligen. Från att inte ha haft några forskningsresurser alls byggde vi upp vår forskning inom fem olika områden. 1997 fick vi magisterrättigheter, 2007 masterexamen och 2010 doktorexamensrätten och därmed examensrätt på forskarnivå inom industriell produktframtagning. I dag examinerar vi även civilingenjörer inom området. Forskningsuppbyggnaden har hela tiden stötts av KK- stiftelsen och idag har JU en så kallad KK- miljö.”

Hälsöhögskolan byggdes 1968. 2018 firades byggnadens 50-års jubileum med två dagar av fest.

Hälsöhögskolan

Nerrolyn Ramstrand

Biträdande forskningschef, docent i ortopedteknik. Tillträdde som ämnesansvarig för ortopedingenjörsutbildningen 2003.

”Beslutet att inrätta en central yrkeskola för vårdutbildning med Jönköpings läns landsting som huvudman fattades 1963. Tanken var att samla de olika utbildningar som bedrevs på flera

olika håll i Jönköping på en och samma plats. Den nya skolan byggdes i 11 våningar på en kulle ovanför Munksjön i anslutning till det som i dag är campus, intill dåvarande Västra klinikerna. Den invigdes 1968, med löftet att 'Den här skolan är gjord så att man inte behöver lära om när man kommer ut.' En lite annorlunda syn på lärande jämfört med i dag!

Efter högskolereformen 1977 blev de eftergymnasiala linjerna högskoleutbildningar. Det var nu som skolan började sin resa mot Hälsöhögskola och ett av de ledande lärosätena i Sverige för utbildningar inom hälsa, vård och socialt arbete. Under 1980- och 1990-talen var Hälsöhögskolan en av landets största vårdutbildningsinstitutioner räknat i antal helårsstudenter. 2002 blev Hälsöhögskolan en del av stiftelsehögskolan. Det tvärvetenskapliga samarbetet med de andra fackhögskolorna gör oss unika. Jag tänker bland annat på det nya masterprogrammet i produktutveckling där vi samarbetar med ingenjörerna på Tekniska Högskolan och forskningsmiljön CHILD i samarbete med Högskolan för lärande och kommunikation. Dessutom är vårt ortopedingenjörsprogram ledande i Norden, med ett högt internationellt söktryck. I framtiden tror jag att vi kommer att se ett ökat internationellt perspektiv i våra program med ännu större fokus på global hälsa och cirkularitet.”

Med tillkomsten av den nya stiftelsehögskolan startade en lång period av byggnationer, som resulterat i ett växande och levande campus mitt i city.

